

Crisis & Faith

Perek 16

David's Enemies: Pride Before Destruction

א וְדָוִד, עָבַר מֵעַט מִהָרָאֵשׁ, וַהֲנֵה צִיבָא נָעַר מִפִּיבֹשֶׁת, לְקָרְאָתוֹ; וְצִמָּד חֲמֹרִים חֲבָשִׁים, וְעָלִיהֶם מֵאֲתִים לֶחֶם וּמֵאָה צְמוּקִים וּמֵאָה קִיץ--וְנִבֵּל יֵין.

1 And when David was a little past the top, behold, Ziba the servant of Mephibosheth met him, with a couple of asses saddled, and upon them two hundred loaves of bread, and a hundred clusters of raisins, and a hundred of summer fruits, and a bottle of wine.

ב וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל-צִיבָא, מָה-אֵלֶּה לָּךְ; וַיֹּאמֶר צִיבָא הַחֲמֹרִים לְבֵית-הַמֶּלֶךְ לָרֶכֶב, וְלֶחֶם (וְהַלֶּחֶם) וְהַקִּיץ לֶאֱכֹל הַנְּעָרִים, וְהַיֵּין, לְשִׁתּוֹת הַזֵּעֵף בַּמִּדְבָּר.

2 And the king said unto Ziba: 'What meanest thou by these?' And Ziba said: 'The asses are for the king's household to ride on; and the bread and summer fruit for the young men to eat; and the wine, that such as are faint in the wilderness may drink.'

ג וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ, וְאַיִה בֶן-אֲדִנִּיךָ; וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל-הַמֶּלֶךְ, הִנֵּה יוֹשֵׁב בִּירוּשָׁלַם--כִּי אָמַר, הַיּוֹם יָשִׁיבוּ לִי בֵּית יִשְׂרָאֵל אֶת מַמְלַכּוֹת אָבִי.

3 And the king said: 'And where is thy master's son?' And Ziba said unto the king: 'Behold, he abideth at Jerusalem; for he said: To-day will the house of Israel restore me the kingdom of my father.'

ד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ, לְצִבָּא, הִנֵּה לָּךְ, כָּל אֲשֶׁר לְמִפִּיבֹשֶׁת; וַיֹּאמֶר צִיבָא הַשְׁתַּחֲוִיתִי, אֲמָצָא-חַן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ.

4 Then said the king to Ziba: 'Behold, thine is all that pertaineth unto Mephibosheth.' And Ziba said: 'I prostrate myself; let me find favour in thy sight, my lord, O king.'

1. Malbim

ואיה בן אדוניך – מבואר כי מה שלא נמצא איש מכל עשירי ירושלים יוביל למלך שי סוס לרכוב עליו וצידה לדרך, רק ציבא העבד, הוא כי הבורחים מהרו לברוח, והנשארים בעיר היו מתיראים להראות שהם אוהבי דוד והתומכים בידו, רק העבד הזה המלשין על אדוניו, חשב להפיל את אדונו ממ"נ, לפני דוד הגיד כי הוא הנותן כל זאת, ולפני אבשלום היה יכול לאמר שאדוניו שלח אותו וצוה לו להוביל החמורים והלחם. ודוד שחשב תחלה שציבא הביא זאת על פי פקודת אדוניו, התפלא איך לא התירא להשאיר בירושלים, אחר ששלח כזאת, שכשיודע זאת לאבשלום יהרגנו, והשיב ציבא שהוא הביא זאת מעצמו, ו**מפיבושת יושב בירושלם** – רצה לומר לא הלך לא להקביל פני אבשלום, ולא לברוח עם דוד, כי חושב שאחר שיהרוג אבשלום את אביו ידינוהו ישראל כבן סורר ומורה, ותשוב המלכות לבית שאול, והנה לא היה לו לדוד לקבל דברי העבד, ונענש תיכף שיצא שמעי לקללו.

ה וּבָא הַמֶּלֶךְ דָּוִד, עַד-בַּחֲוִירִים; וַהֲנֵה מִשָּׁם אִישׁ יוֹצֵא מִמִּשְׁפַּחַת בֵּית-שָׁאוּל, וְשָׁמוֹ שְׁמַעִי בֶן-גֵּרָא, יֹצֵא יְצוֹא, וּמִקְלָל.

5 And when king David came to Bahurim, behold, there came out thence a man of the family of the house of Saul, whose name was Shimei, the son of Gera; he came out, and kept on cursing as he came.

ו וַיִּסְקַל בְּאֲבָנִים אֶת-דָּוִד, וְאֶת-כָּל-עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ דָּוִד; וְכָל-הָעָם, וְכָל-הַגִּבּוֹרִים, מִיְמִינוֹ, וּמִשְׁמָאלוֹ.

6 And he cast stones at David, and at all the servants of king David; and all the people and all the mighty men were on his right hand and on his left.

ז וְכֵן-אָמַר שְׁמַעִי, בִּקְלָלוֹ; צָא צָא אִישׁ הַדָּמִים, וְאִישׁ הַבְּלִיעַל.

7 And thus said Shimei when he cursed: 'Begone, begone, thou man of blood, and base fellow;

ח הַשֵּׁיב עָלֶיךָ יְהוָה כָּל דַּמֵּי בֵּית-

8 the LORD hath returned upon thee all the blood of the house

of Saul, in whose stead thou hast reigned; and the LORD hath delivered the kingdom into the hand of Absalom thy son; and, behold, thou art taken in thine own mischief, because thou art a man of blood.'

2. Shmuel Bet 3

- יד** וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים, אֶל-אִישׁ-בִּשְׁתַּבְּן-שָׁאוּל לֵאמֹר: תִּנְּה אֶת-אִשְׁתִּי, אֶת-מִיכָל, אֲשֶׁר אֲרֻשָּׁתִי לִי, בְּמֵאָה עֶרְלוֹת פְּלִשְׁתִּים.
- 14** And David sent messengers to Ish-bosheth Saul's son, saying: 'Deliver me my wife Michal, whom I betrothed to me for a hundred foreskins of the Philistines.'
- טו** וַיִּשְׁלַח אִישׁ בִּשְׁתַּבְּן-לַיִשׁ, מֵעַם, פַּלְטִיֵּאל בֶּן-לוֹשׁ (לְיִשׁ).
- 15** And Ish-bosheth sent, and took her from her husband, even from Paltiel the son of Laish.
- טז** וַיֵּלֶךְ אִתָּהּ אִישָׁהּ, הַלֹּוֹד וּבָכָה אַחֲרָיָהּ--
- 16** And her husband went with her, weeping as he went, and followed her to Bahurim. Then said Abner unto him: 'Go, return'; and he returned.

3. Shmuel Bet 21

- א** וַיְהִי רָעַב בַּיָּמִי דָּוִד שְׁלֹשׁ שָׁנִים, שָׁנָה אַחֲרֵי שָׁנָה, וַיִּבְקֹשׁ דָּוִד, אֶת-פָּנֵי יְהוָה; {ס} וַיֹּאמֶר יְהוָה, אֶל-שָׁאוּל וְאֶל-בֵּית הַדָּמִים, עַל-אֲשֶׁר-הָמִית, אֶת-הַגִּבְעֹנִים.
- 1** And there was a famine in the days of David three years, year after year; and David sought the face of the LORD. {S} And the LORD said: 'It is for Saul, and for his bloody house, because he put to death the Gibeonites.'
- ב** וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ לַגִּבְעֹנִים, וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם: וְהַגִּבְעֹנִים לֹא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָמָּה, כִּי אִם-מִיֵּתֶר הָאֲמֹרִי, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נִשְׁבָּעוּ לָהֶם, וַיִּבְקֹשׁ שָׁאוּל לְהַכֹּתָם בְּקִנְאָתוֹ לְבָנָי-יִשְׂרָאֵל וַיהוּדָה.
- 2** And the king called the Gibeonites, and said unto them--now the Gibeonites were not of the children of Israel, but of the remnant of the Amorites; and the children of Israel had sworn unto them; and Saul sought to slay them in his zeal for the children of Israel and Judah--
- ג** וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל-הַגִּבְעֹנִים, מָה אַעֲשֶׂה לָכֶם; וּבְמָה אֲכַפֵּר, וּבְרָכּוֹ אֶת-נַחֲלַת יְהוָה.
- 3** and David said unto the Gibeonites: 'What shall I do for you? and wherewith shall I make atonement, that ye may bless the inheritance of the LORD?'
- ד** וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַגִּבְעֹנִים, אֵין-לִי (לָנוּ) כֶּסֶף וְזָהָב עִם-שָׁאוּל וְעִם-בֵּיתוֹ, וְאֵין-לָנוּ אִישׁ, לְהָמִית בְּיִשְׂרָאֵל; וַיֹּאמֶר מֶה-אַתֶּם אֹמְרִים, אַעֲשֶׂה לָכֶם.
- 4** And the Gibeonites said unto him: 'It is no matter of silver or gold between us and Saul, or his house; neither is it for us to put any man to death in Israel.' And he said: 'What say ye that I should do for you?'
- ה** וַיֹּאמְרוּ, אֶל-הַמֶּלֶךְ, הָאִישׁ אֲשֶׁר כָּלָנוּ, וְאֲשֶׁר דָּמָה-לָנוּ; נִשְׁמְדָנוּ, מִהַתִּיצֵב בְּכָל-גִּבְלֵי יִשְׂרָאֵל.
- 5** And they said unto the king: 'The man that consumed us, and that devised against us, so that we have been destroyed from remaining in any of the borders of Israel,
- ו** יִתֵּן- (יִתֵּן-) לָנוּ שִׁבְעָה אַנְשִׁים, מִבָּנָיו, וְהוֹקְעָנוּם לִיהוָה, בְּגִבְעַת שָׁאוּל בְּחִיר יְהוָה; {פ}
- 6** let seven men of his sons be delivered unto us, and we will hang them up unto the LORD in Gibeah of Saul, the chosen of the LORD.' {P}
- וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ, אֲנִי אֶתֵּן.
- And the king said: 'I will deliver them.'
- ז** וַיַּחַמַּל הַמֶּלֶךְ, עַל-מִפְּבֹשֶׁת בֶּן-יְהוֹנָתָן בֶּן-שָׁאוּל; עַל-שִׁבְעַת יְהוָה, אֲשֶׁר בֵּינָתָם--בֵּין דָּוִד, וּבֵין יְהוֹנָתָן בֶּן-שָׁאוּל.
- 7** But the king spared Mephibosheth, the son of Jonathan the son of Saul, because of the LORD'S oath that was between them, between David and Jonathan the son of Saul.
- ח** וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת-שְׁנֵי בָנֵי רִצְפָּה בַת-אִיָּה, אֲשֶׁר יָלְדָה לְשָׁאוּל, אֶת-אַרְמֹנִי, וְאֶת-
- 8** But the king took the two sons of Rizpah the daughter of Aiah, whom she bore unto Saul, Armoni and

מִפְּבֹשֶׁת; וְאֶת-חֲמִשָּׁתָּהּ, בְּנֵי מִיכָל בַּת-
שָׁאוּל, אֲשֶׁר יָלְדָה לְעַדְרִיֶּאל בֶּן-בָּרְזַלַּי,
הַמְּחֹלָתִי. Mephibosheth; and the five sons of Michal the daughter of
Saul, whom she bore to Adriel the son of Barzillai the
Meholathite;

וַיִּתְּנֵם בְּיַד הַגִּבְעֹנִים, וַיִּקְעֵם בְּהָר לִפְנֵי
יְהוָה, וַיִּפְּלוּ שְׁבַע יחד, וְהֵם
(וְהֵמָּה) הִמָּתוּ בַיָּמִי קָצִיר, בְּרֵאשִׁיטָה,
תַּחֲלַת (בְּתַחֲלַת), קָצִיר שְׁעָרִים. 9 and he delivered them into the hands of the Gibeonites,
and they hanged them in the mountain before the LORD,
and they fell all seven together; and they were put to death
in the days of harvest, in the first days, at the beginning of
barley harvest.

וַיֹּאמֶר אֲבִישַׁי בֶּן-צְרוּיָה, אֶל-הַמֶּלֶךְ,
לָמָּה יִקְלַל הַכֶּלֶב הַזֶּה, אֶת-אֲדֹנָי
הַמֶּלֶךְ; אֶעֱבְרָה-נָּא, וְאָסִירָה אֶת-רֹאשׁוֹ. 9 Then said Abishai the son of Zeruiah unto the king: 'Why
should this dead dog curse my lord the king? let me go over,
I pray thee, and take off his head.' {S}

וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ, מַה-לִּי וְלָכֶם בְּנֵי צְרוּיָה;
כִּי (כֹּה) יִקְלַל, וְכִי (כִּי) יְהוָה אָמַר לוֹ קָלַל
אֶת-דָּוִד, וְמִי יֹאמַר, מִדּוּעַ עָשִׂיתָה כֹּן. 10 And the king said: 'What have I to do with you, ye sons of
Zeruiah? So let him curse, because the LORD hath said unto
him: Curse David; who then shall say: Wherefore hast thou
done so?' {S}

וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל-אֲבִישַׁי וְאֶל-כָּל-
עֲבָדָיו, הִנֵּה בְנֵי אִשְׁרִי-נִצָּא מִמֶּעֵי מִבְּקֶשׁ
אֶת-נַפְשִׁי; וְאֵף כִּי-עָתָה בֶּן-הַיְּמִינִי, הִנָּחוּ
לוֹ וַיִּקְלַל--כִּי אָמַר לוֹ, יְהוָה. 11 And David said to Abishai, and to all his servants:
'Behold, my son, who came forth of my body, seeketh my
life; how much more this Benjamite now? let him alone, and
let him curse; for the LORD hath bidden him.

יִבְּאוּלִי יִרְאֶה יְהוָה, בְּעוֹנִי (בְּעֵינַי);
וְהָשִׁיב יְהוָה לִי טוֹבָה, תַּחַת קִלְלָתוֹ הַיּוֹם
הַזֶּה. 12 It may be that the LORD will look on mine eye, and that
the LORD will requite me good for his cursing of me this
day.'

וַיֵּלֶךְ דָּוִד וְאֲנָשָׁיו, בְּדֶרֶךְ; {S} וְשִׁמְעִי
הָלַךְ בְּצִלְעַת הַהָר לְעִמָּתוֹ, הַלֹּדֶז וַיִּקְלַל,
וַיִּסְקַל בְּאֲבָנִים לְעִמָּתוֹ, וַיַּעֲפֹר בְּעָפָר. {P} 13 So David and his men went by the way; {S} and Shimei
went along on the hill-side over against him, and cursed as
he went, and threw stones at him, and cast dust. {P}

4. Metzudat David

הנה בני וגו' – רצה לומר: הלא בדרך הטבע שהבן חס על אביו, והנכם רואים שהוא מבקש נפשי, ומזה נראה
שִׁיד ה' עשתה זאת.

ואף כי עתה – ומכל שכן עתה שאני בורח ומעונה, ושמעי הוא מבני הימיני אשר המה לי לאויבים, שיותר המה
מוכנים לעשות בי גזירתו של מקום, בראותם קושי מזלי נרדף מבן בטני, ולזה הניחו לו, כי ה' אמר לו.

וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְכָל-הָעָם אֲשֶׁר-אִתּוֹ, עֵינֵיכֶם;
וַיִּנָּפֶשׁ שָׁם. 14 And the king, and all the people that were with him,
came weary; and he refreshed himself there.

וַיָּבֹאוּ אֲבִשָׁלוֹם, וְכָל-הָעָם אִישׁ יִשְׂרָאֵל, בָּאוּ,
יְרוּשָׁלָּם; וְאַחִיתּוֹפֶל, אִתּוֹ. 15 And Absalom, and all the people, the men of Israel,
came to Jerusalem, and Ahithophel with him.

וַיְהִי, כַּאֲשֶׁר-בָּא חוּשֵׁי הָאֲרָכִי רֵעֵה דָּוִד--
אֶל-אֲבִשָׁלוֹם; וַיֹּאמֶר חוּשֵׁי אֶל-אֲבִשָׁלוֹם, חֵי
הַמֶּלֶךְ חֵי הַמֶּלֶךְ. 16 And it came to pass, when Hushai the Archite, David's
friend, was come unto Absalom, that Hushai said unto
Absalom: 'Long live the king, long live the king.'

וַיֹּאמֶר אֲבִשָׁלוֹם אֶל-חוּשֵׁי, זֶה חֲסִדְּךָ אֶת-
רֵעֶךָ; לָמָּה לֹא-הָלַכְתָּ, אֶת-רֵעֶךָ. 17 And Absalom said to Hushai: 'Is this thy kindness to
thy friend? why wentest thou not with thy friend?'

וַיֹּאמֶר חוּשֵׁי, אֶל-אֲבִשָׁלוֹם, לֹא, כִּי אֲשֶׁר
בָּחַר יְהוָה וְהָעָם הַזֶּה וְכָל-אִישׁ יִשְׂרָאֵל--לֹא 18 And Hushai said unto Absalom: 'Nay; but whom the
LORD, and this people, and all the men of Israel have

chosen, his will I be, and with him will I abide. (לו) אֶהְיֶה, וְאִתּוֹ אֵשֵׁב.

19 And again, whom should I serve? should I not serve in the presence of his son? as I have served in thy father's presence, so will I be in thy presence.' {P}

יט וְהִשָּׁנִית, לְמִי אֲנִי אֶעֱבֹד--הֲלוֹא, לְפָנַי בְּנֹוֹ: כִּאֲשֶׁר עֲבַדְתִּי לְפָנַי אָבִיד, כִּן אֶהְיֶה לְפָנֶיךָ. {פ}

5. Abarbanel

ומהמאמר הזה יראה שלא היתה כוונת אבשלום למרוד באביו ולהמיתו כי אם לירש מלכותו ולישב במקומו. ולפי שהיו דבריו של אבשלום שהוא היה אוהב את אביו בכל לבבו, לכן אמר אליו חושי למי אני אעבוד הלא לפי בנו וגוי. והנה אבשלום קבל את חושי לעבד נאמן, אבל לא שאל בראשונה עצה ממנו.

20 Then said Absalom to Ahithophel: 'Give your counsel what we shall do.'

כ וַיֹּאמֶר אֲבִשְׁלֹום, אֶל-אֲחִיתֹפֶל: הֲבו לָכֶם עֲצָה, מִה-נַּעֲשֶׂה.

21 And Ahithophel said unto Absalom: 'Go in unto thy father's concubines, that he hath left to keep the house; and all Israel will hear that thou art abhorred of thy father; then will the hands of all that are with thee be strong.'

כא וַיֹּאמֶר אֲחִיתֹפֶל, אֶל-אֲבִשְׁלֹום, בּוֹא אֶל-פְּלִגְשֵׁי אָבִיד, אֲשֶׁר הֵנִיחַ לְשָׁמֹר הַבַּיִת; וְשָׁמַע כָּל-יִשְׂרָאֵל, כִּי-נִבְאָשְׁתָּ אֶת-אָבִיד, וְחִזְקוֹ, יָדִי כָל-אֲשֶׁר אִתְּךָ.

22 So they spread Absalom a tent upon the top of the house; and Absalom went in unto his father's concubines in the sight of all Israel.--

כב וַיִּטּוּ לְאֲבִשְׁלֹום הָאֵהָל, עַל-הַגֹּג; וַיָּבֹא אֲבִשְׁלֹום אֶל-פְּלִגְשֵׁי אָבִיו, לְעֵינֵי כָל-יִשְׂרָאֵל.

23 Now the counsel of Ahithophel, which he counselled in those days, was as if a man inquired of the word of God; so was all the counsel of Ahithophel both with David and with Absalom. {S}

כג וַעֲצַת אֲחִיתֹפֶל, אֲשֶׁר יַעַץ בְּיָמֵי הַהֵם, כִּאֲשֶׁר יִשְׁאַל- (אִישׁ), בְּדָבָר הָאֱלֹהִים; כִּן כָּל-עֲצַת אֲחִיתֹפֶל, גַּם-לְדָּוִד גַּם לְאֲבִשְׁלֹום. {ס}

6. Rashi

וחזקו ידי כל אשר אתך – כי עתה ידם רפה לעזור לך, שאומרים בלבים: הבן יתחרטו אצל אביו, ואנו נהיה שנואים למלך.

7. Shmuel Bet 12

11 Thus saith the LORD: Behold, I will raise up evil against thee out of thine own house, and I will take thy wives before thine eyes, and give them unto thy neighbour, and he shall lie with thy wives in the sight of this sun.

יא כֹה אָמַר יְהוָה, הִנְנִי מָקִים עָלֶיךָ רָעָה מִבֵּיתֶךָ, וְלָקַחְתִּי אֶת-נָשֶׁיךָ לְעֵינֶיךָ, וְנָתַתִּי לְרַעֲיָה; וְשָׁכַב עִם-נָשֶׁיךָ, לְעֵינֵי הַשֶּׁמֶשׁ הַזֹּאת.

12 For thou didst it secretly; but I will do this thing before all Israel, and before the sun.' {S}

יב כִּי אַתָּה, עָשִׂיתָ בְּסֵתֶר; וְאֲנִי, אֶעֱשֶׂה אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה, נֶגֶד כָּל-יִשְׂרָאֵל, וְנֶגֶד הַשֶּׁמֶשׁ. {ס}

8. Shmuel Bet 13

22 And Absalom spoke unto Amnon neither good nor bad; for Absalom hated Amnon, because he had forced his sister Tamar. {P}

כב וְלֹא-דָבַר אֲבִשְׁלֹום עִם-אֲמֹנֹן, לְמַרְעֵוֶד-טוֹב: כִּי-שָׂנֵא אֲבִשְׁלֹום, אֶת-אֲמֹנֹן, עַל-דָּבָר אֲשֶׁר עָנָה, אֶת תָּמָר אָחִיתוֹ. {פ}

9. Shmuel Bet 15

31 And one told David, saying: 'Ahithophel is among the conspirators with Absalom.' And David said: 'O LORD, I pray Thee, turn the counsel of Ahithophel into foolishness.'

לא וְדָוִד הִגִּיד לְאֹמֶר, אֲחִיתֹפֶל בִּקְשָׁרִים עִם-אֲבִשְׁלֹום; וַיֹּאמֶר דָּוִד, סִכַּל-נָא אֶת-עֲצַת אֲחִיתֹפֶל יְהוָה.

10. Mishlei 16

- טז** קִנְיָה-חֲכָמָה--מָה-טוֹב מִחֲרוֹץ ; **16** How much better is it to get wisdom than gold! yea, to get understanding is rather to be chosen than silver.
 וְקִנְיָה בִּינָה, נִבְחָר מִכֶּסֶף.
- יז** מְסִלַּת יֹשְׁרִים, סוֹר מִרָע ; שֹׁמֵר **17** The highway of the upright is to depart from evil; he that keepeth his way preserveth his soul.
 נַפְשׁוֹ, נִצָּר דִּרְכוֹ.
- יח** לִפְנֵי-שֹׁבֵר גָּאוֹן ; וְלִפְנֵי כְשָׁלוֹן, **18** Pride goeth before destruction, and a haughty spirit before a fall.
 גְּבוּהַ רוּחַ.
- יט** טוֹב שְׂפָל-רוּחַ, אֶת-עֲנִיִּים **19** Better it is to be of a lowly spirit with the humble, than to divide the spoil with the proud.
 (עֲנִיִּים) ; מִחֲלָק שָׁלָל, אֶת-גְּאִים.